

SPRÁVNÍ PRÁVO – OBECNÁ ČÁST

přednáška č. 7

ÚZEMNÍ SPRÁVA , REALIZACE ČINNOSTI VEŘEJNÉ SPRÁVY

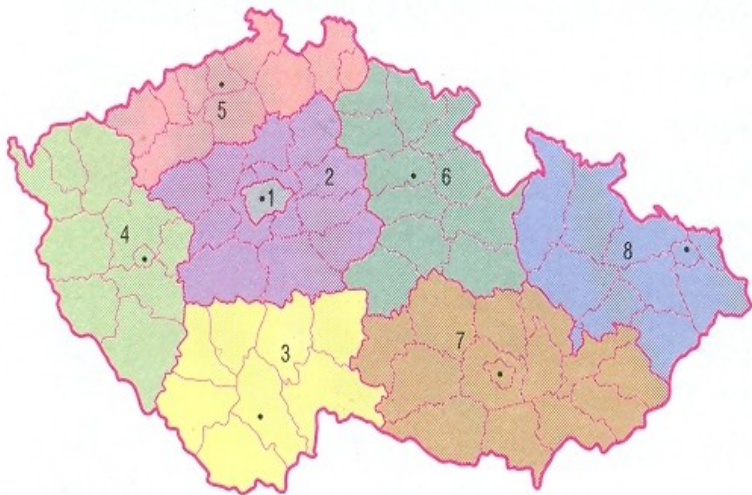

PrF MU, listopad 2016
© petr průcha

I. KRAJE

- v ČR stále platí a nebylo zrušeno krajské uspořádání z r. 1960, podle zákona č. 36/1960 Sb., ve znění pozdějších předpisů (bez vlastních orgánů tzv. všeobecné územní správy) - 7 + 1
- dále krajské samosprávné uspořádání ve smyslu ústavního zákona č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky - účinnost deklarována od 1.1.2000, fakticky později (s vlastními orgány tzv. všeobecné územní správy, obdobná struktura i koncepce jako u obcí) - 13 + 1

ÚZEMNĚSPRÁVNÍ ČLENĚNÍ 1960–1990

8 krajů, 75 okresů

1. HLAVNÍ MĚSTO PRAHA	5. SEVEROČESKÝ
2. STŘEDOČESKÝ	6. VÝCHODOČESKÝ
3. JIHOČESKÝ	7. JIHOMORAVSKÝ
4. ZÁPADOČESKÝ	8. SEVEROMORAVSKÝ

ÚZEMNĚSPRÁVNÍ ČLENĚNÍ 2000

14 VÚSC, 76 okresů

1. PRAHA	3. JIHOČESKÝ	7. LIBERECKÝ	11. JIHOMORAVSKÝ
2. STŘEDOČESKÝ	4. PLZEŇSKÝ	8. KRÁLOVÉHRADECKÝ	12. ZLÍNSKÝ
	5. KARLOVARSKÝ	9. PARDUBICKÝ	13. OLOMOUCKÝ
	6. ÚSTECKÝ	10. VYSOČINA	14. MORAVSKOSLEZSKÝ

Znázornění dvojího krajského členění

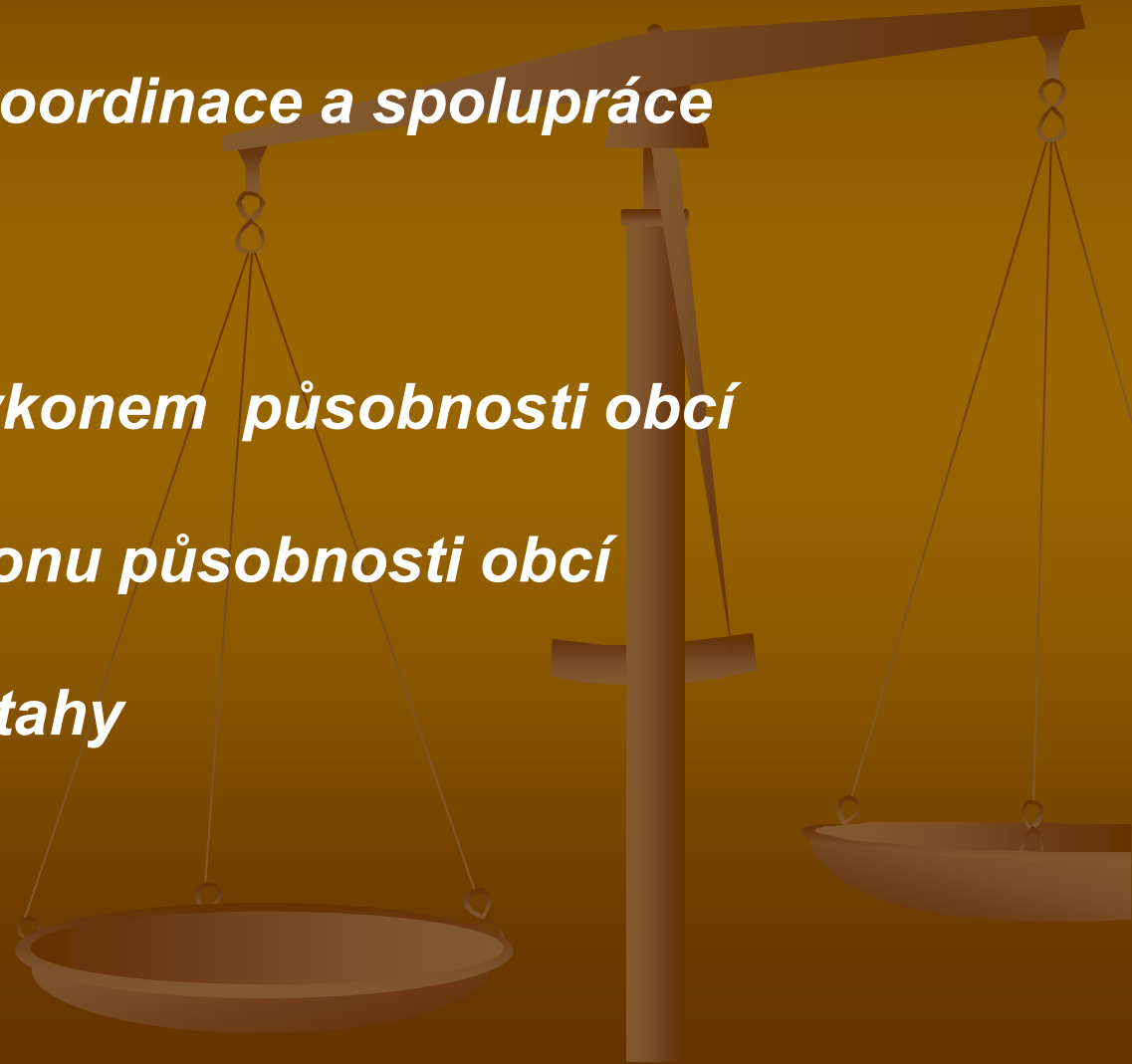
ORGÁNY KRAJŮ, PŮSOBNOST, PRAVOMOC A VZÁJEMNÉ VZTAHY

- **zastupitelstvo kraje**
 - *výbory zastupitelstva*
- **rada kraje**
 - *komise rady*
- **hejtman**
- **krajský úřad** (má ředitele)
 - *odborné odbory a oddělení*
- **zvláštní orgány kraje**

VZTAHY OBCÍ A KRAJŮ

- *kooperace, koordinace a spolupráce*
- *vztahy řízení*
- *dozor nad výkonem působnosti obcí*
- *kontrola výkonu působnosti obcí*
- *instanční vztahy*

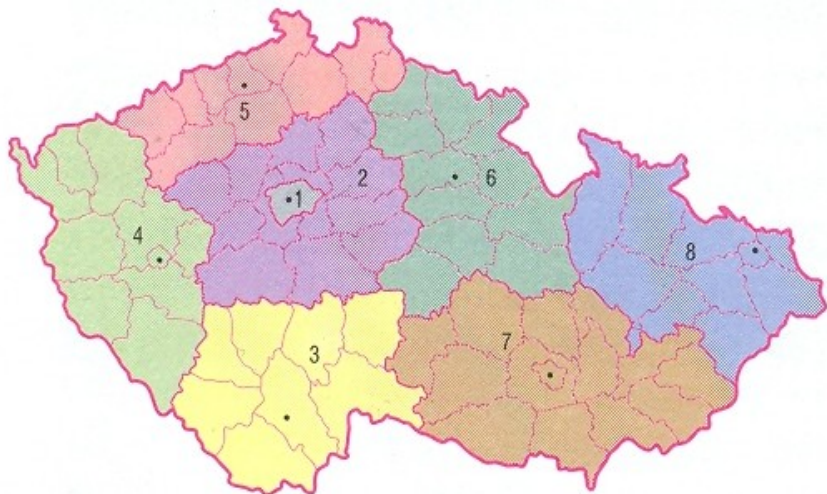

EXKURS – REGIONY SOUDRŽNOSTI (NUTS)

- *členění ČR zapadá do klasifikace NUTS (zkratka La Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques) v rámci Evropské unie*
- *NUTS - statistické jednotky pro potřeby Eurostatu a dotační politiky*
- *návrh členění ČR (NUTS 1 až 3) schválen v lednu 1999*
 - *Usnesením vlády České republiky č. 707 ze dne 26. 10. 1998 návrhu na vymezení územních jednotek NUTS v ČR.*
 - *Dopisem ze dne 22. 1. 1999 sdělil generální ředitel Eurostatu, že po Eurostat přijímá návrh na regionální členění České republiky (jedna územní jednotka na úrovni NUTS 1, 8 jednotek na úrovni NUTS 2 a 14 jednotek na úrovni NUTS 3).*
- *úroveň NUTS 4 byla totožná s okresy*
- *úroveň NUTS 5 byla totožná s obcemi*

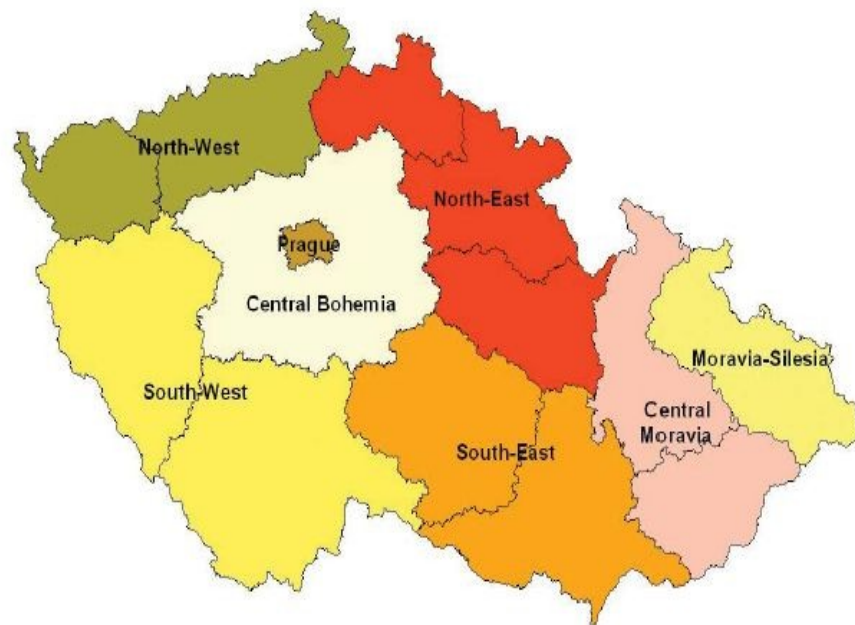
Statistické jednotky NUTS 4 a NUTS 5 byly od 1.1.2008 nahrazeny číselníky LAU 1 a LAU 2 (Local Administrative Units).

ÚZEMNĚSPRÁVNÍ ČLENĚNÍ 1960–1990

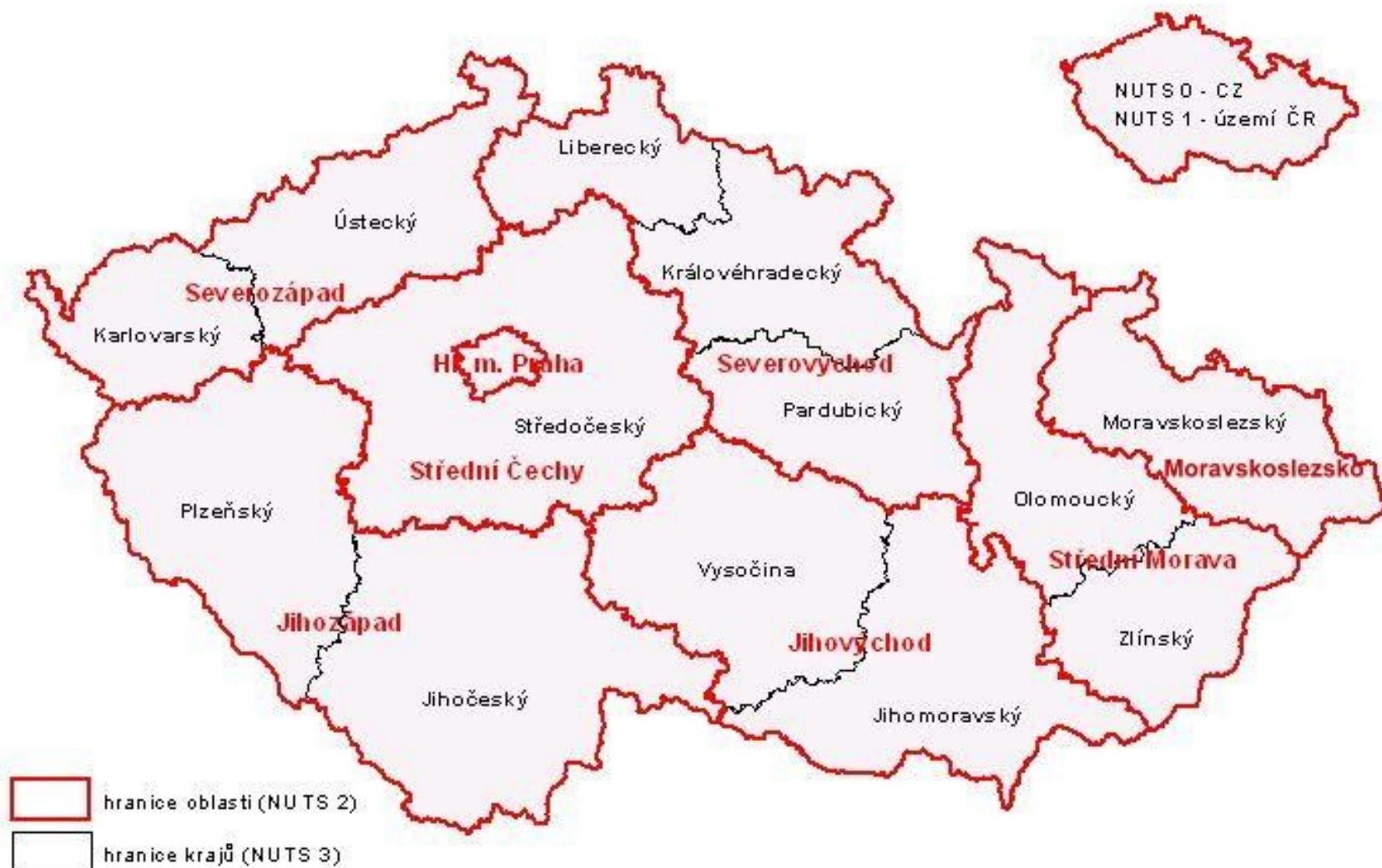

8 krajů, 75 okresů

1. HLAVNÍ MĚSTO PRAHA	5. SEVEROČESKÝ
2. STŘEDOČESKÝ	6. VÝCHODOČESKÝ
3. JIHOČESKÝ	7. JIHOMORAVSKÝ
4. ZÁPADOČESKÝ	8. SEVEROMORAVSKÝ

Oblasti (NUTS 2) a kraje (NUTS 3) České republiky

II. K POVAZE ČINNOSTI VEŘEJNÉ SPRÁVY A JEJÍ REALIZACE

- *mění se povaha, ubývá autoritativní laděnost*
- *výrazněji by mělo být užíváno toliko „demonstrace“ pravomocí (princip potencializace), efektivnější než vlastní činnost*
- *vrchnostenský přístup vlastní činnosti veřejné správy právními normami častěji orientován na předepsání podmínek a vymezení pravidel pro kontrolu*
- *v rozhodovací činnosti ve vrchnostenském přístupu častěji a zřetelněji tzv. povolenostní, resp. oprávněnostní rozhodnutí (souhlasy, povolení, schválení), vedle povinnostních, příkazujících rozhodnutí (ukládajících povinnost k plnění, stanovujících zákaz)*

Struktura činnosti veřejné správy

C → Ú → F → M → F

- **cíle veřejné správy**
- **úkoly veřejné správy**
- **funkce veřejné správy**
- **metody působení veřejné správy**
- **formy činnosti (realizace) veřejné správy**
 - *právní (s pravotvornými účinky)*
 - *neprávní*
- **V cílech, úkolech, funkcích, metodách a formách realizace veřejné správy se také náležitě promítají odlišnosti mezi státní správou a samosprávou.**

Cíle a úkoly veřejné správy

- *Cíle a úkoly veřejné správy v základní rovině vyplývají přímo ze zákonů, jakožto aktů orgánů zákonodárné moci.*
- *Veřejná správa si v určitých situacích dále cíle a úkoly ještě blíže specifikuje ("rozpracovává").*

Funkce veřejné správy

- *Funkce korespondují diferencovanému zaměření veřejné správy*

- *Obecné funkce*

- *funkce organizující, funkce mocenské ochrany*
- *funkce řízení, funkce regulace*

- *Specifické, dílčí funkce*

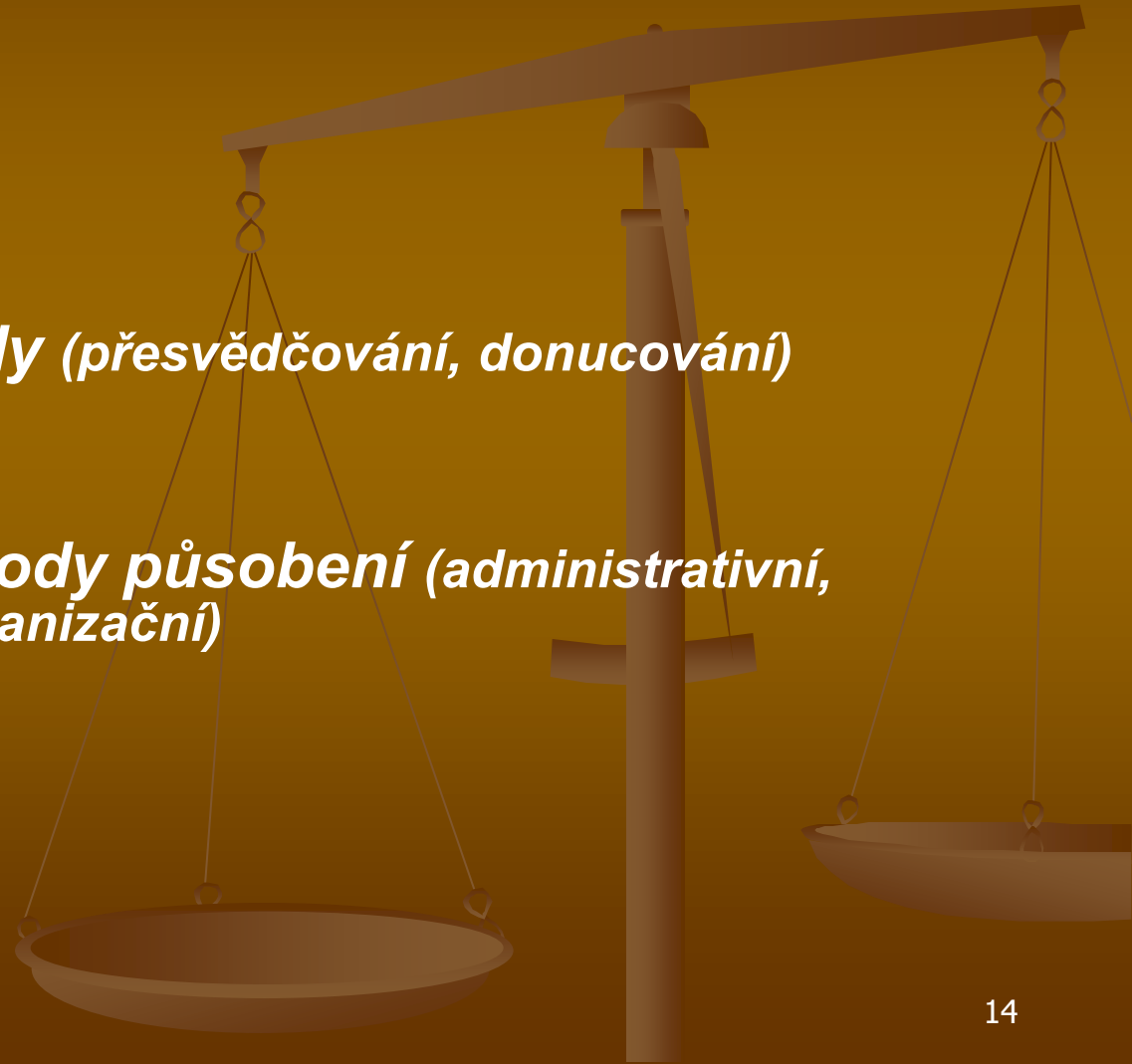
- *funkce organizačních subsystémů i*
- *jednotlivých orgánů veřejné správy)*

zejména jde o funkce, resp. činnosti : plánovací či programovací, ovlivňovací, rozhodovací, kontrolní, koordinační, operační, registrační, evidenční, apod.

Metody působení veřejné správy

Metody působení

- *obecné metody (přesvědčování, donucování)*
- *konkrétní metody působení (administrativní, ekonomické, organizační)*

Formy činnosti veřejné správy

- **Formy jsou vnějším výrazem činnosti veřejné správy**
 - **ve formách činnosti, či formách realizace veřejné správy, se tak konkretizuje a projevuje činnost veřejné správy navenek**
- **Formy realizace veřejné správy se zpravidla člení na**
 - **tzv. právní formy realizace, a neprávní, resp. organizační formy realizace**
 - **dále lze lišit tzv. externí (vnější) formy realizace, a tzv. interní (vnitřní) formy realizace.**

Právní formy činnosti (realizace) veřejné správy

- *jednostranné (subordinační),*
 - *vícestranné (koordinační i subordinační)*
-
- *normativní správní akty*
 - *individuální správní akty*
 - *správní akty smíšené povahy*
 - *veřejnoprávní smlouvy (dohody správně právního charakteru)*
 - *evidenční a registrační úkony*
 - *faktické úkony s přímými právními důsledky*

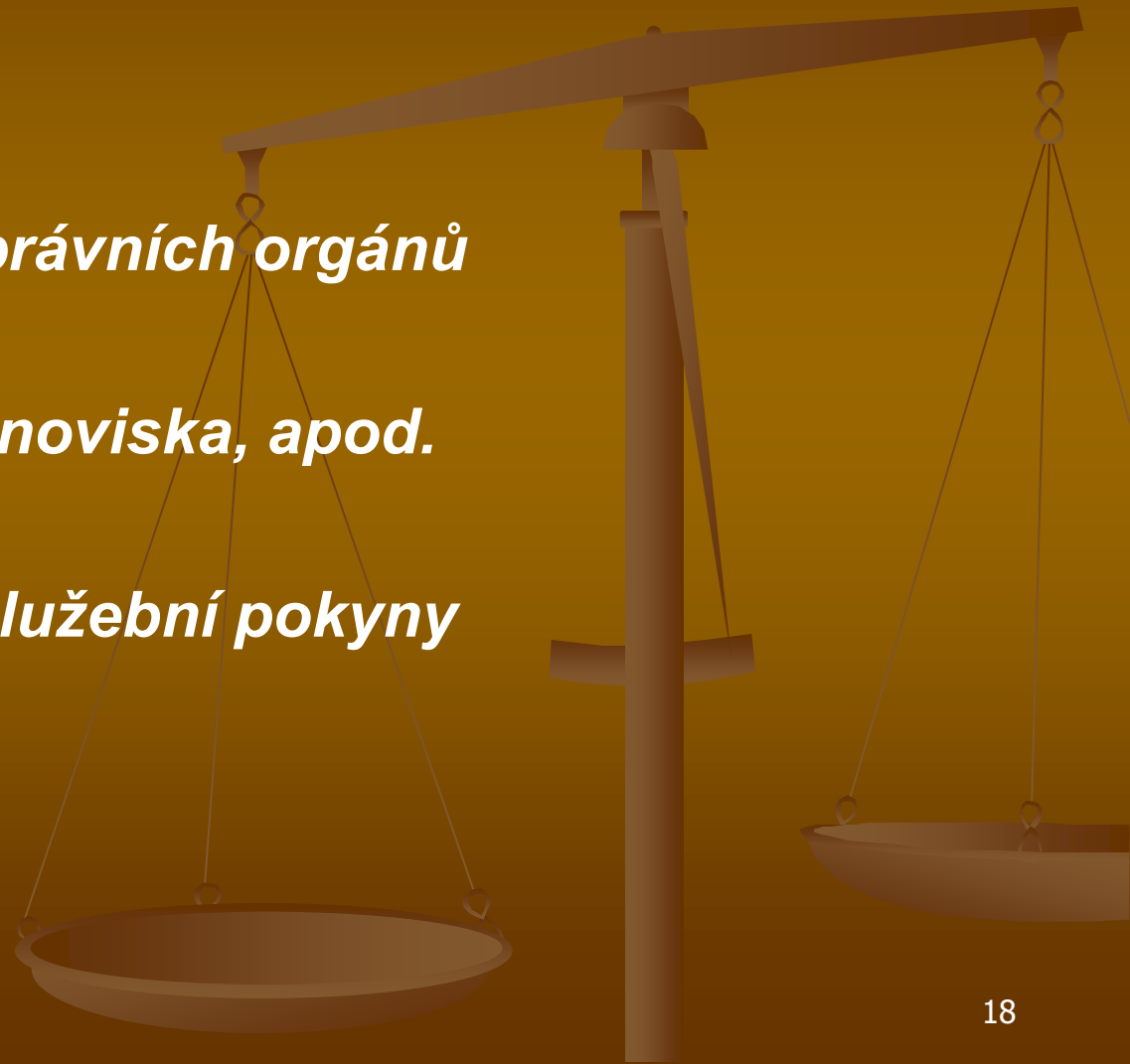
Normativní správní akty

- *jsou pramenem práva*
 - *normativní správní akty orgánů státní správy*
 - *obecně závazné vyhlášky obcí a krajů*
 - *nařízení obcí a krajů*
 - *ostatní abstraktní formy správní činnosti*
(statutární předpisy, vnitřní předpisy)

Individuální správní akty

(někdy označované jako „správní akty“ bez přívlastku)

- ***rozhodnutí správních orgánů***
- ***souhlasy, stanoviska, apod.***
- ***individuální služební pokyny***

SHRNUTÍ, ZÁVĚR

